

REZISTENTA PRIN HEDONISM

Fragmentele de amintire din viața personală au trecut mai cu seamă granița dintre lumea de atunci și cea de-acum. Iarși în imagini au ajuns doar iubirile împlinite

FOTO: Arhiva personală Nick Dărăștean

Până în 1987, când am terminat facultatea, am trăit istoria cu inconștientă și dezinvoltură. Mă uitam la ea, vorba unuia dintre plutonierii alcoolizați ai regimentului meu, „ca cioara la proiectil”. Știam că există un regim care pune pâinea pe cartelă, tăia lumina și apa caldă și îi făcea pe părinți mei să stea ore întregi la cozi interminabile, iar pe tatăl meu îl făcuse „procurator”, adică aducător de alimente, dar pe mine mă dureau în cot. Parcă era vorba despre găinile din Bangladesh! Aveam prieteni, femei de iubit, cărți de citit, iar când nu-mi ajungeau banii din vânzarea cartei săpam gropi în cimitir. O groapă –

600 de lei! Seara mă urcam cu picioarele pe masă și strigam: „Trăiască morții, moară viii!” și tot palierul de la cămin știa că „a mai îngropat Miclea pe unu” și dă de băut. „Nu eu, băă, le ziceam, mortu’ vă dă de băut! Un pic de respect.” Tipii se ridicau în picioare pe paturile-bărce în care dormeau în internat și strigau în cor: „Trăiască morții, moară viii!”. „Aaamiiin, cântam eu ca un popă. Veniți să vă dea tata niște paus...” Și alcoolul, ca tiparul, se scurgea în sângele nostru nebun de atâta tinerețe.

Știi, trăiam dincolo de bine și de rău. Mă uitam la profesorii mei: erau tot

mai îngrijorați și mai reținuți în exprimări, unii resemnați, alții refugiați în alcool. Iar noi, în vremea asta topăiam veseli pe acoperișurile iadului! N-aveam nici o conștiință politică; asta era o noțiune pe care o învățasem la socialismul științific și o îngropasem acolo. Problemele noastre erau altele: Cine mai face un chef? Cum o cheamă pe gagică aia bună?

Cine-mi ia un curs azi? Dar voi unde mergeți sămbătă? Tu ce-ai piceput, bă, din filmele lui Tarkovsky? Cine-mi dă niște bani împrumut? Dezbracă-te, că nu-ți fac nimic...

Până am terminat școala m-a durut în cot de socialism. Eu eram vesel și

destrăbălat, iar socialismul, vizibil doar prin ochi.

Mergeam seara în cimitirul central, într-o hărmălaie totală. Mihai se ducea la un pietoni greu, îl ridica deasupra capului și urla: ACDC! ACDC!, iar noi începeam să lălăim toate cântecele formației aleia. Ce socialism, care dictatură?

Inocularea mizeriei a început după aceea, în 1987, când am terminat facultatea. Am primit repartiția la Turda. Abia atunci am realizat ce e dincolo de serele învățământului universitar în care crescusem.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Zi de întâlniri la nivel înalt: Nicolae Ceaușescu a primit delegațiile Palestinei și Zambiei. O perioadă bogată de manifestări culturale și științifice în Capitală. În domeniul informaticii fusese organizată prima sesiune de comunicări privind progresele în știința calculatoarelor. Inspectoratul General de Miliție aducea în atenție principalele probleme din traficul rutier.

Vizite oficiale

Nicolae Ceaușescu a primit vineri, 29 septembrie, delegația Adunării Naționale a Republicii Zambia. În cadrul

dezbatelor, scrie Scînteia, a fost abordată problema dezvoltării Zambiei ca stat liber, de sine stătător, s-a vorbit despre lichidarea totală a colonialismului și despre abolirea politicii rasiste și de apartheid. Au fost de față Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, și Anderson Henry Kaluya, ambasadorul Republicii Zambia la București. Alt oaspete a fost Khaled Al-Hassan, președintele Comisiei pentru politică externă a Consiliului Național Palestinian, președintele Grupului palestinian din Uniunea Interparlamentară.

(Continuare în pag. a II-a)

NU ȘTIAU CĂ VOR FI EROI

Cornel Lăpușan: între Cernobil și gloanțele Revoluției

În anul 1989, Cornel Lăpușan era angajat la Întreprinderea de Material Rulant „16 Februarie” din Cluj. Din punct de vedere strict material, sincer vorbind, pe atunci nu-i mergea prea rău. Cu toate acestea, pe 21 Decembrie a participat la mișcările de protest din oraș. De ce a făcut-o? Cu siguranță nu pentru că nu mai suporta sărăcia și foamea. Ceea ce-i lipsea era libertatea și speranța într-un viitor mai bun. Niște vise în schimbul cărora a primit un glonț care l-a adus aproape de pragul morții.

Adeseori se considera că, în Decembrie 1989, oamenii au ieșit în stradă mănânați doar de mizerie, foame și trai greu. Poate că, în foarte multe cazuri, revolta multărilor s-a îndreptat contra închiștării și rigidității unui regim care părea incremenit într-o fundătură a istoriei. Atunci, mulți dintre oamenii ieșiți în stradă au făcut-o, pentru că simteau că viața trece pe lângă ei fără nici un folos. Unul dintre aceștia a fost clujeanul Cornel Lăpușan.

În vizită la Cernobil

În decembrie 1989, Lăpușan era un simplu muncitor. De fapt, nu chiar unul simplu: în fabrica unde lucra era și secretar UTC cu propagandă. Acum, privind înapoi la acele vremuri, el poate să afirme cu detașare: „Aveam 26 de ani și aveam o viață oarecum liberă. Sau, ca să fiu mai precis, mai liberă decât a celorlalți. Și puteam să fac ceea ce majoritatea nu-și permitea. Fumam țigări fine, frecventam discotecile pe valută, precum cea de la Belvedere. Acolo, biletul costa un dolar, dar eu dădeam un pachet de Kent și intram ca la mine acasă”. De unde bani? Se descurca, așa cum făceau cei mai mulți dintre noi. Excursiile „la ruși” erau atât o distracție, cât și o sursă de venituri. Iar unul dintre aceste drumuri l-a dus în zona uneia dintre cele mai grave catastrofe care a avut loc în Europa de la cel de al doilea război mondial încoace. „În 1986 am fost în excursie la ruși. O excursie dintr-alea clasice: Moscova, Riga, Leningrad.

Dar am trecut și pe la Cernobil. Un drum după care m-am ales cu doi ani de boală și suferință provocate de radiații: mi-a căzut părul, pielea mi-a rămas supersensibilă, iar lunar aveam perioade în care făceam febră mare. La început n-am știut ce am. Medicii m-au trimis de la unul la altul, dar nimeni n-a avut curajul să-mi spună că eram iradiat. Auzisem de ceea ce se întâmplase la Cernobil, dar eram tânăr și nu m-a interesat. Informații fuseseră, dar nu le-am dat importanță”.

„Simțeam ideea de libertate”

„Așadar, în 1989 aveam o situație materială relativ bună: aveam mașină și chiar în Decembrie mi-am luat un apartament. Pe 21 mă dușesem să-l recepționez. Eram insurat din 1987 și, sincer vorbind, nu-mi mergea prea rău.

(Continuare în pag. a III-a)

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Lux sovietic: contradicție în termeni!

Susan Trausch scria în The Boston Globe din 29 septembrie 1989 despre o inițiativă comercială mai puțin obișnuită în lumea vestică a modei. La Bloomingdale's se comercializa, cu ocazia începutului anului școlar, o întreagă colecție de haine, dar și de accesorii rusești. Stilul de viață rusesc costa scump în centrul în SUA: pâinea de seacă care se vindea cu 45 de cenți în Moscova s-a cumpărat peste Ocean cu 6 dolari bucata.

„Rudelor din România le va plăcea acest articol”

Scrisorile pe care le-am primit de la ei de-a lungul anilor descriu viața din Blocul sovietic în numeroase feluri, dar niciodată ca fiind ci. Vestea despre „pe-restroika boutique” de la Bloomingdale's i-a trimite direct la toaletă ca să se studieze atent în oglindă, printre altele. În Europa de Est, hainele sunt ultima preocupare. Imi vine în minte străbunica mea, cu basmaua trasă atât de tare încât i se întind sprâncenele. Albumul de familie este plin de basmale, haine scurte, costume largi, rochii fără formă, șosete albe și pantofi butucănoși. Zăbetele sunt reținute, privirile resemnate, aproape că se aude și oftatul când te uiți la fotografii. Dacă fotografia ar avea un titlu, acesta nu ar fi în nici un caz „Disponibil la Bloomingdale's și în alte magazine de lux.”

(Continuare în pag. a IV-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Codul din țevi care anunța bunătățile

Elena M. avea 12 ani în 1989 și a învățat ce înseamnă răbdarea și „descurcarea” la cozile de fiecare zi unde-și însoțea mama.

„Încă mai aveam timp, că nu începusem școala, așa că mama m-a luat cu ea la începutul lui septembrie și m-a dus la magazinul din Strada Narciselor, un pic mai la deal de casa noastră. Se adusesse un tir cu cașcaval. Vestea s-a aflat din gură în gură, de la vecinele de vizavi. Gloată, tot cartierul s-a mobilizat exemplar, și a tăiat-o subtil, cu cartela în mână, la alimentarea de la colț.

Uneori, veneau produse de soi și la alimentara de la parterul blocului meu, și atunci lucrurile erau mai simple pentru mine. Mama trăia interconectată cu viesparel plin de promisiuni de la parter. După cum se trăgeau lăzile dedesubt, știa dacă a venit mașina cu pâine caldă, cărnuri, vin sau fructe. Mama se împrieteneau cu toate doamnelor de acolo, că altfel nu se putea. Dacă tanti Ţoi sau doamna Mimi nu băteau în țevă la momentul potrivit, adio marfă bună. Era o chestie și cu băutul în țevă, că deja aveau un cod anume: dacă se auzeau ciocănituri în țevă de la dormitor, însemna că a venit pâinea, dacă băteau la sufragerie – băgaseră carne și brânză, iar bătăile la bucătărie – ulei și vin. Din prietenie, ne dădeau și ceva mai multă pâine pe cartelă și erau atente și la alte detalii de genul: dacă tata a venit beat acasă, dacă Mica se vizitează la boxă cu nea Nicu de la 1...

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

În vreme ce Nicolae Ceaușescu se ocupa de primiri de delegații externe, Cabinetul 2 dirija sectoarele ce și le asumase – cadre, propagandă, știință, învățământ...

Seria întrevederilor le-a deschis Constantin Olteanu, secretarul CC cu propagandă (orele 9:55 – 10:20). Elena Ceaușescu i-a primit apoi, împreună, pe Silviu Curticeanu și pe Ion Teoreanu, ministrul Învățământului (orele 10:25 – 10:40). O lungă întâlnire a avut după aceea cu Emil Bobu (orele 11:05 – 11:40), răstimp în care l-a chemat, pentru puține minute, și pe șeful protocolului, Nicolăciu.

După amiaza, l-a rechemat pe Silviu Curticeanu (orele 15:54 – 16:15). Nu a lipsit din programul ei Poliana Cristescu (16:15 – 16:35).

Două ceasuri și un sfert a petrecut în două ședințe de lucru la săliță cu Emil Bobu și Constantin Radu (între orele 11:40 – 12:55 și 16:35 – 17:35). A căta ședință de cadre să fi fost aceea, ținută de același triumvirat, în pregătirea Congresului al XIV-lea al PCR? Și până la care dintre palierelor structurii de cadre intervenea oare, la modul direct, Elena Ceaușescu?

Dificilă de finalizat trebuie să fi fost componența participanților la Congres. Căci sutele de delegați din întreaga țară erau un eșantion reprezentativ al structurii

PCR și implicit al populației adulte din România. Selectați astfel încât să exprime procentual – după criterii de sex, profesie, etnie și domiciliu stabil – „oamenii muncii” din întreaga țară.

Spre deosebire însă de regulile eșantionului reprezentativ dintr-o cercetare sociologică, delegații „aleși” trebuiau cernuți și prin sitele de cadre. În profilul standard al unui delegat la congres intrau obligațiile de frunză în muncă și în „activitățile obștești”, membru de partid cu o anumită vechime, „dosar curat”, căsătorit, cu copii și fără abateri de la Codul

eticii și echității socialiste. Indiscutabilă era și fidelitatea declarată și dovedită, în prilejurile consacrate, față de Tovarășul și Tovarășa.

O dată definitivate listele delegaților, triumviratul condus de Elena Ceaușescu a verificat, după aceleași cerințe, și componenții numeroaselor „comisii de lucru” și „validare” ce urmau a fi propuse și aprobate (în unanimitate, desigur) în deschiderea Congresului. I-au selectat și verificat, desigur, și pe „aleși” ce urmau a fi aprobați în congresul partidului.

Lavinia BETEA

JURNALE PERSONALE

29 SEPTEMBRIE

Mircea Dinescu era deja unul dintre poeții români cei mai de seamă și începuse mai dinainte a fi cunoscut peste hotare. Talentul îi era deajuns. Iată însă că represiunea la care este supus a focalizat interesul asupra lui și că, într-un sens, cei care au hotărât darea sa afară de la România Literară (ca să nu mai vorbim de excluderea

CALENDAR

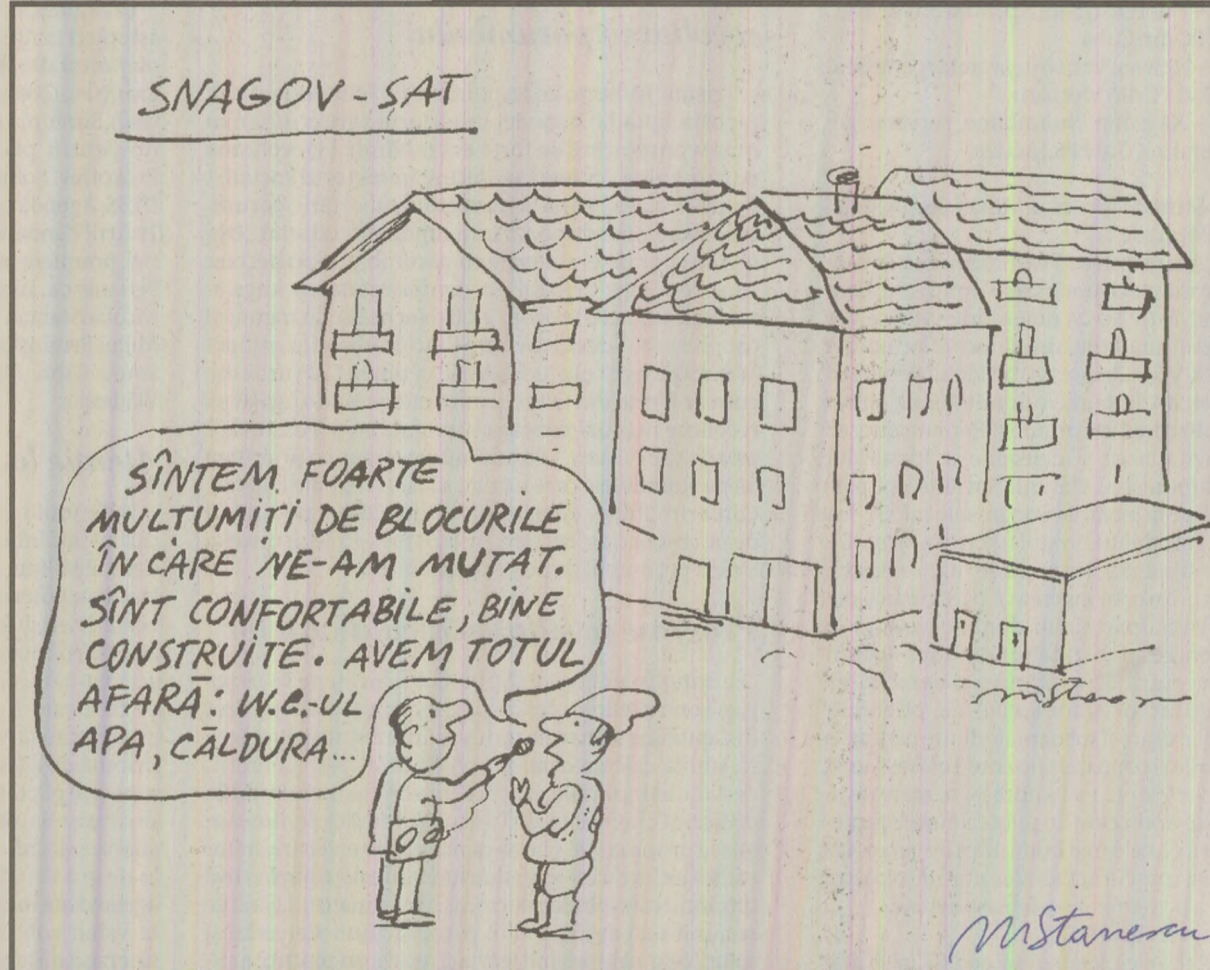
29 septembrie (vineri)

Soarele a răsărit la 7:11, a apus la 19:00
Luna a răsărit la 06:39 a apus la 18:32
Sărbătoare creștină: Cuv. Chiriack Sihastul; Sf. Mc. Trifon, Gudelia și Petronia

S-a întâmplat la 29 septembrie 1989

● La Viena a avut loc o nouă ședință plenară în cadrul tratativelor dintre reprezentanții statelor membre ale Tratatului de la Varșovia și cei ai NATO cu privire la reducerea trupelor și armelor convenționale din Europa, de la Atlantic la Ural.

● Forțele armate ale Angolei au desfășurat noi acțiuni de luptă împotriva organizației antiguvernamentale „Unita”. După cum informează agenția națională Angop, în cinci provincii ale acestei țări, armata angoleză a anihilat 13 elemente ale „Unita” și a capturat o importantă cantitate de arme și tehnică de luptă. Roxana VINTILĂ

REZISTENȚA PRIN HEDONISM

(Urmare din pag. 1)

„Cine dracu' te-a adus, mă, la Turda? Asta nu-i un oraș în care se vine, așa-i un oraș din care se fuge. Numa' proștii ca tine și zăhăiții ca mine mai stau aici”, așa a început Tâmaș, colegul meu, profesor de istorie, discuția cu mine după ce directoarea școlii m-a prezentat în prima zi și ne-a lăsat singuri „să-mi facă instructajul”. Era spre 60 de ani, avea o figură de senator roman, bonom, elegant, zeflemitor, mare amator de femei. Mi-a zis să mă așez în prima bancă în cabinetul lui de istorie. El stătea la catedră, uitându-se la mine pe sub ochelari. „Bă, eu sunt singurul care face rezistență în școala asta prin faptul că fac ce vreau”. Rădea în hohote, ducându-și mereu pumnii la gură. „Aiurea rezistență! Asta o pot face Goma și ăia care sunt acolo în Occident, la adăpost, nu ăștia mărunții ca noi, oricând la mâna sectoristului. Pe cât poți, fă ce-ți place, și așa o să rezisti.” S-a ridicat în picioare privind în depărtări, ca și cum ar fi recitat o poezie cu tovarășul Ceaușescu de față și a început să peroreze: „Resistență e la Tâmaș! Fă ce-ți place ca să poți rezista! Hedonismul – arma secretă împotriva totalitarismului!!”, și se prăbuși pe scaun, răzând iar înfundat cu pumnii la gură, de parcă-și apăra răsul de un dușman nevăzut.

„Băa, da' să nu te pună dracu' să te dai la femeile pe care eu le iubesc și le stimez, și când nu uit măi mai și culc cu ele, că te ia mama dracului. Ai înțeles!”, „Am înțeles”, râdeam, îmi plăcea omul. După-masă ne-am retras amândoi într-o magazie mică și întunecoasă ca o cameră obscură, unde își ținea el hărțile vechi și uzate. Nu știu dacă ai băut vreodată într-o încăpere unde întinericul e atât de mare încât aproape că nu l-vezi pe cel de lângă tine. Îți spun eu cum e: bei cu sete și frică, în înghițituri mari, ca să-ți dai seama că încă mai ești și nu ești singur. Bei compulsiv, imboldit de fiorii fricilor noastre ancestrale: de întineric, de

Mircea Mică, un intelectual care-și prezintă cu sinceritate amintirile decantate prin filtrul psihologului de elită FOTO: Christian Silva/JURNALUL NAȚIONAL

singurate, de frig, de moarte. Spre seară pluteam în ireal și-am făcut pipi pe hărțile de istorie și geografie, „numa' așa, ca să fim siguri că suntem deasupra determinismului istorico-geografic”. Și eram, chiar eram. Mă gândesc la intelectualii cu figuri sobre care spun că ei au făcut „rezistența prin cultură”. Ce rezistență, domnule, să strecori câte o șopărlă care scapă de cenzură și după aia să-ți freci mâinile satisfăcut de cât de curajos ai fost? Regimul stia de toate astea și le dădea voie cu îngăduință controlată. Intelectualii sunt ființe ieftine; repede îi poți cumpăra

cu o iluzie mărunță, dacă ea le masează eul. Nu era aia rezistență prin cultură cum a mea nu era rezistență prin hedonism. E adevărat că și cultura, și hedonismul subminează regimurile totalitare, dar asta-i altceva. Și din după-masa aceea l-am iubit pe Tâmaș, cu tot cabotismul lui. Era mult mai sincer decât toți intelectualii cu priviri pierdute și zămbet ulcerat. (...) Mircea MICĂ

Fragment din volumul Mihaela Miroiu, Mircea Mică, R' Estul și Vestul, Polirom, 2005, pag. 113-115

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Codul din țevi care anunța bunătățile

(Urmare din pag. 1)

În ziua aia, când aflasem de cașcaval, se anunțase pe țevă că vine mașina cu portocale. Sofer era unu' Lazăr, un bișnițar care a ajuns azi mare latifundiar în orașul meu. Mama m-a luat de-o arăpi și mi-a zis că mă căleşte. Întai am mers pe Narciselor la coada la cașcaval. Aici nu era nici o tanti Nuți și nici o prietenie, așa că trebuia să luăm rândul în piept.

Între timp, în fața blocului nostru se făcuse o coadă zdravănă, de ne ceream iertare când dădeam să ieșim din scară. Rapid, mama l-a ochit pe Lazăr. Nuți de la magazin era la post, la ușa din dos, unde se vindeau toate bună-

tățile fără să mai ajungă la teigheaua din față, alături de pufuleți și de rula- de prune. I-au făcut semn că totul e aranjat, adică punga cu portocale e pusă deoparte. Discret, să nu vadă nimeni, că era primejdie.

La coadă la cașcaval a fost teribil. Primiseră și pește, și tacâmuri de pui. Șefa de alimentară era în mișloc, făcând instrucție: ne-a aliniat pe toți pe trei rânduri, iar mamele trimiteau copiii când la unul, când la altul, să țină locul.

„Hai, grăbește-te, că sus la Mașini-Unelte au adus pantofi din piele de la shop”, i-a șoptit o cunoștință mamei. „Sigur e piele?”, întreabă mama, vădit stresată că toate picaseră în aceeași zi.

Ce să alegă? Tacâm sau papuci? Mai aveam doi oameni în față. A înfăcut roata de cașcaval și a lăsat baltă tacămurile. 1-o pentru pantofii de piele. Ne-am suit rapid în autobuz, căci, deși era doar o stație, nu trebuia să pierdem o secundă. La magazin aproape se închidea. Mama a luat-o puscă spre raionul de încălțăminte, la Angela, cu care avea înțelegere să-i oprească ce e mai bun. Angela s-a ținut mereu de cuvânt. „Vezi mamă, de la Angela ai păpușa Oana, fusta roșie, diapozitive, etc...”, îmi spunea din când în când. Angela era Dumezeul meu din camera cu gravuri și jucării. O avertiza pe mama să se miște rapid când aude vreo zvon, că bătea la ochi să

rămână cu produse pe stoc când ele se vindeau rapid, de cum ajungeau. Era jocul «acum ori niciodată» și mama scotea bani din piatră-seacă, «că cine știe când mai prind». De sub masa Angelei ies 5 perechi de pantofi «made in shop». Mi-a luat mie o pereche, una pentru tata și pe restul i-a probat pe gest. Și-a luat și ea o pereche.

La întoarcere, în autobuz, ne-am întâlnit cu nașa mea care era controloare. Îmi cumpărase o bluză, că era septembrie și venea ziua mea. M-a întrebat ce să-mi cumpere de Crăciun, că nu există Moș Gerilă și să-i spun de-acuma, să știe ce să pună deoparte.” (a consemnat Ionela GAVRILIU)

RESTITUIRI

Scrisori de invitare

La Congresul al XIV-lea al PCR adresate conducătorilor partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste

- Mihail Segheevici Gorbaciov, secretar general al CC al PCUS
- Todor Jivkov, secretar general al CC al PC Bulgar
- Milos Jakes, secretar general al CC al PC din Cehoslovacia
- Erich Honecker, secretar general al CC al PSU din Germania
- Milan Pancevski, președintele Prezidiului UC din Iugoslavia
- Mieczysław Rakowsky, prim secretar al CC al PMU Polonez
- Rezso Nyers, președintele PMS Ungar
- Jiang Zemin, secretar general al CC al PC Chinez
- Kim Ir Sen, secretar general al CC al PM din Coreea
- Jambin Batmunkh, secretar general al CC al PPR Mongol
- Fidel Castro Ruz, prim secretar al CC al PC din Cuba
- Nguyen Van Linh, secretar general al CC al PC din Vietnam
- Kaysone Phomvihane, secretar general al CC al PPR Laoțian

Stimate tovarășe Mihail Sergheevici Gorbaciov, Am plăcerea să vă informez că, în conformitate cu hotărârea Comitetului Central, între 20-25 noiembrie 1989 se vor desfășura, la București, lucrările celui de-al XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român. În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român adresez invitația ca o delegație a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice să participe la lucrările Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Încredințat fiind că veți accepta invitația noastră, exprim convingerea că participarea delegației partidului dumneavoastră la Congresul Partidului Comunist Român va contribui la întărirea și dezvoltarea legăturilor tradiționale de prietenie, colaborare și solidaritate dintre partidele, țările și popoarele noastre. Folosesc acest prilej pentru a vă adresa, stimate tovarășe Gorbaciov, un salut călduros, împreună cu cele mai bune urări de succes tot mai mari în activitatea dumneavoastră și a popoarelor sovietice prietene.

Septembrie 1989

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Relații Externe, dos. nr. 5U/1986

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Nicolae Ceaușescu și-a exprimat credința că situația din Orientul Mijlociu poate fi rezolvată pe cale politică, prin tratative. O ultimă vizită a fost cea a ambasadorului Republicii Algeriene Democratice și Populare, Mokhtar Kaci-Abdallah, în legătură cu încheierea misiunii sale în România.

Salutări de la Sofia

La Sofia a avut loc Consfătuirea secretarilor pentru probleme internaționale ai Comitetelor Centrale ale partidelor comuniste și muncitorești din țări socialiste. Din partea României a participat Ion Stoian, membru suplent al CPEx, secretar al CC al PCR. Cu această ocazie, Stoian s-a întâlnit și cu Todor Jivkov, secretar general al CC al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat din RP Bulgaria, căruia i-a transmis, din partea „Tovarășilor”, „un salut cordial și cele mai bune urări de sănătate, putere de muncă și succese în activitatea pe care o desfășoară în fruntea partidului și statului, de prosperitate și fericire poporului bulgar prieten”. Multumind pentru mesaj, Jivkov a adresat, la rândul său, „un cald salut, urările cele mai alese de succese tot mai mari în activitatea de conducere a operei de edificare a socialismului în România”.

Cu toate forțele pentru recoltarea porumbului

Tristan Mihuța, corespondentul Științei la Arad, raporta situația din județ în sectorul agricol. Cea mai mare concentrare de forțe era întâlnită la recoltarea porumbului, „cultură ce deține în sectorul socialist 83.316 hectare”. Până la momentul raportării, porumbul fusese cules de pe 42% din suprafața cultivată. „Din totalul suprafeței cultivate cu porumb, 21.000 hectare sunt recoltate manual, în conformitate cu angajamentele de lucru în acord global încheiate cu membrii cooperatori” – declara Avram Crăciun, director adjunct la direcția agricolă județeană. La unele CAP-uri însă, cum ar fi cele din Olari, „cooperatorii s-au angajat să recolteze manual întreaga suprafață cu porumb, care este de 520 hectare”. Porumbul era strâns cu prioritate de pe suprafețele care urmau să fie semănate cu grâu. Conform cifrelor oficiale, zilnic, era recoltat porumbul de pe circa 4.000 hectare, însă au fost și zile în care s-a strâns porumbul de pe 5.000 hectare.

Progrese în știința calculatoarelor

Institutul de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru tehnica de Calcul și Informatică a organizat în Capitală sesiunea de comunicări științifice „Progrese în știința calculatoarelor – PROCOMP '89”. Conform declarațiilor oficiale, era încă una dintre manifestările dedicate Congresului al XIV-lea al partidului. Sesiunea se afla la prima ediție și avea ca obiectiv prezentarea unor valoroase lucrări de cercetare fundamentală și aplicativă din domeniul tehnicii de calcul și informaticii. Lucrările sesiunii s-au desfășurat în patru secțiuni: Cercetări și soluții originale privind teoria și realizarea practică a sistemelor de calcul și informatică, Instrumente și metode

moderne de inginerie în realizarea echipamentelor, gramelor și sistemelor informatică, cercetarea și proiectarea asistată pe calculator, Inteligența artificială, Cercetări interdisciplinare, cercetări și realizări din domeniul echipamentelor de calcul.

Utilaje noi la Câmpina

La Întreprinderea Mecanică din Câmpina a fost introdus în fabricația de serie un nou utilaj de mare tehnicitate: elevatorul de soot. Aceasta avea să ducă la reducerea costurilor anuale de producție cu peste 1,4 milioane lei și la creșterea adâncimii de foraj de la 6.000 metri la 8.000 metri, în condițiile unei sporite siguranțe în manevrarea coloanelor de tubaj la sondele de mare adâncime.

Agenda culturală

La ora 18:00, iubitorii de muzică simfonică au fost așteptați la Ateneul român, la un concert susținut de orchestra din Bacău dirijată de Ovidiu Bălan. În program: suita simfonică „Evenimente 1907” de Tiberiu Olah, Simfonia a III-a „Renana” de Schumann și Concertul pentru pian și orchestră nr. 3 în Do major de Prokofiev. Solista spectacolului era Natalia Trull din URSS. Agenda culturală avea opțiuni și pentru cei mici. Teatrul Țandărică a prezentat, în sala din Calea Victoriei, premiera piesei „Cei patru mușchii tari” de Valentin Petculescu, în regia Camelliei Robe și scenografia lui Nicolae Stanciu. Copiii erau delectați de artiștii-păpușari Mihai Pruijinski, Ștefan Săndulescu, Elena Săndulescu, Sonia Giba, Mariana Zaharia, Gh. Fundătură, Ana Vlădescu.

Atenție la... neatenția în trafic

Buletinul rutier din Știința prezenta principalele cazuri întâlnite pe șoselele țării de Inspectoratul General al Miliției – Direcția circulație. A fost abordată problema copilor expuși pericolului accidentelor prin traversări neregulate. Însă în fiecare caz prezentat, atenția marită a conducătorului auto a dus la evitarea accidentului. Consumul de alcool era o altă problemă pe care autorii articolului au pus accentul. „Starea de euforie care urmează ingerării unor băuturi alcoolice, însoțită de alterarea simțurilor, a atenției și reflexelor necesare pilotării în siguranță a autovehiculelor, subțimarea riscurilor în asemenea împrejurări se materializează în trafic prin manevre imprudente, nesesiizarea la timp a situațiilor critice, rulați cu viteză excesivă și agresivitate în conducere.” Și încă o atenționare: urcarea la volan sub influența băuturilor alcoolice – strict interzisă de lege.

Alexandra ZOTTA

CONDAMNAREA LA FOAME: PROGRAMUL DE ALIMENTAȚIE „ȘTIINȚIFICĂ” A POPULAȚIEI (7)

Instituțiile statului îi învățau pe oameni să mănânce corect

O atenție deosebită se va acorda cunoașterii și însușirii de toate categoriile populației a prevederilor prezentului program, formării la fiecare cetățean a deprinderilor de alimentație științifică, factor important al asigurării sănătății poporului.

În acest scop:

1. Organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste vor desfășura o susținută activitate educativă pentru explicarea în rândul maselor a principiilor și regulilor alimentației științifice, pentru mobilizarea acestora la îndeplinirea autoconducerii și autoaprovizionării teritoriale, pentru creșterea răspunderii fiecărui cetățean în realizarea alimentației sale și a familiei, pentru gospodărirea cu chibzuință a produselor și pentru lichidarea risipei de orice fel.

Uniunea Generală a Sindicatelor din România, consiliile teritoriale și comitetele sindicatelor din întreprinderi, presa sindicală, propaganda vizuală și stațiile de radioamplificare, formațiile artistice de amatori vor fi orientate să susțină și să popularizeze cerințele alimentației științifice, să combată tendințele de supraalimentație și consum necorespunzător.

Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliul Uniunii Asociațiilor Studenților Comunisti din România și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, organele și organizațiile de copii și tineret vor desfășura o permanentă activitate de explicare a principiilor alimentației științifice și de formare în rândurile tinerilor, a unui comportament corect în consumul alimentar. Aceste probleme vor fi dezbătute și în cadrul activităților organizate de consiliile tinerelor fete, în scopul însușirii unor temeinice cunoștințe privind structura și conținutul alimentației științifice, igiena alimentară și modul de preparare a alimentelor.

Consiliul Național al Femeilor, comitetele și comisiile femeilor vor organiza în cadrul cluburilor „Femina”, lectoratelor pentru femei, cercurilor de educație socială, cluburilor culturale acțiuni politico-educative pe teme privind alimentația științifică, rolul femeilor în promovarea acesteia în rândul tuturor categoriilor populației și în primul rând în propria familie.

Pentru cuprinderea maselor largi de femei în activitățile educative privind alimentația științifică, comitetele femeilor, împreună cu sindicatele, organizațiile de tineret și organizațiile democrației și unității socialiste vor organiza în fiecare întreprindere și instituție, precum și pe cartiere, străzi, blocuri de locuințe și grupe de case cercuri permanente „Femeia și căminul”. Comitetele județene, municipale, orașenești și comunale ale

femeilor vor organiza schimburi de experiență, demonstrații practice, expoziții culinare, vizite la cele mai bune gospodării, întâlniri între femei și specialiști din domeniul sănătății și agriculturii. De asemenea, se vor edita materiale de propagandă, iar în publicațiile destinate femeilor vor fi consacrate rubrici permanente pe probleme privind alimentația științifică.

Societatea de Cruce Roșie va participa, alături de celelalte organizații de masă și obștești, la răspândirea cunoștințelor privind alimentația științifică prin organizarea de cursuri de inițiere și concursuri de masă, precum și editarea de materiale de popularizare.

2. Ministerul Educației și Învățământului, organizațiile de copii, tineret și femei vor lua măsuri pentru educarea preșcolarilor, elevilor și studenților în spiritul principiilor alimentației științifice, pentru însușirea de către aceștia a unor temeinice cunoștințe privind valoarea nutritivă a diferitelor alimente, regulile de igienă alimentară, avantajele consumului cupătat pentru menținerea sănătății și dezvoltarea armonioasă a organismului. La toate ciclurile de învățământ se vor revede programele și manualele care au tangență cu aceste probleme. În timpul afectat practicii în producție, cât și în cadrul cercurilor și al altor acțiuni organizate în afara programului de învățământ se vor extinde activitățile de educare a tineretului în spiritul alimentației pe principii științifice.

În cadrul lectoratelor cu părinții și al comitetelor de părinți de pe lângă grădinițe și școli se vor organiza, cu participarea specialiștilor, dezbateri pe probleme privind consumul alimentar, munca și odihna copilului, aplicarea cerințelor unei alimentații echilibrate în funcție de vârsta și cerințele specifice ale copiilor și tinerilor.

3. Consiliul Culturii și Educației Socialiste va asigura editarea unor lucrări de popularizare și literar-artistică, realizarea de diapozitive, filme documentare și științifice privind rolul alimentației echilibrate în menținerea și promovarea sănătății.

Așezămintele culturale, casele de cultură, căminele culturale și cluburile, universitățile culturale științifice vor organiza expuneri, dezbateri, simpozioane, cursuri de inițiere și alte manifestări menite să popularizeze cerințele științifice de consum alimentar, să contribuie la înțelegerea de către toți locuitorii de la orașe și sate a importanței și respectării lor și la combaterea efectelor negative ale unui consum necorespunzător. În același scop, se va intensifica activitatea brigăzilor științifice prin organizarea de întâlniri cu cetățenii de la orașe și sate, iar bibliotecile publice vor

stimula lectura cărților de educație alimentară și vor organiza expoziții, recenzii și prezentări de cărți cu acest profil tematic.

4. Presa, radioul și televiziunea își vor alcătui planuri proprii de acțiuni de lungă durată în sprijinul educației pentru o alimentație științifică, popularizând articole științifice, popularizând prin articole și emisiuni prevederile prezentului program. Se vor realiza rubrici speciale, articole, dezbateri, mese rotunde, convorbiri cu medici și alți specialiști privind alimentația corectă, bazată pe criterii științifice.

Publicațiile și emisiunile care se adresează femeilor, tinerilor, cadrelor didactice vor cuprinde teme menite să ajute familia și școala în promovarea unei comportări chibzuite și a autoconducerii în alimentație. Vor fi popularizate rețetele culinare care au în vedere diversificarea alimentației și realizarea unui echilibru între diferitele categorii de alimente, atât în consumul familial, cât și în cantine și unități de alimentație publică.

Întreaga activitate de educare a populației pentru o alimentație științifică se va desfășura sub îndrumarea și cu sprijinul de specialitate al Ministerului Sănătății.

Programul de alimentație științifică a populației implică o preocupare sporită din partea Comitetului de Stat al Planificării, Ministerului Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Comerțului Interior, Uniunii Centrale a Cooperatorilor de Producție, Achiziții și Desfacere a Mărfurilor și a consiliilor populare județene pentru crearea condițiilor necesare producerii prelucrării și vânzării către populație a produselor agroalimentare corespunzător cerințelor științifice determinate.

Răspunderi importante revin, de asemenea, Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Industriei de Mașini-Unelte, Electrotehnicii și Electronică, Ministerului Industriei Chimice, Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, Ministerului Industriei Ușoare, care, în cadrul profilului lor de activitate, trebuie să pună la dispoziție echipamentele tehnice și materialele cerute de producerea și prelucrarea superioară a resurselor agroalimentare, de practicarea unui comerț modern și civilizat.

Organele și organizațiile de partid, organele centrale și locale ale puterii de stat vor acționa cu fermitate pentru îndeplinirea integrală a prevederilor programului de alimentație științifică, pentru ridicarea neconținută a nivelului de trai, a calității vieții întregului nostru popor.

Știința, nr. 12407/1986

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Aflu că s-a stins Paul Georgescu. Vedetă a criticii prin anii '50, a susținut mulți tineri scriitori, ajutându-i să se afirme. Mai târziu s-a dedicat prozei, devenind un autor apreciat. A suportat cu stoicism o îndelungată infirmitate fizică, reușind totuși să scrie neîntrerupt. Nu și-a pierdut nici firea, nici spiritul, dovedind un surprinzător eroism vital, dacă pot spune astfel. Nu știu în ce măsură proza lui reflectă adevărul istoric sau e numai o subtilă contrafacere a realității. Poziția sa a fost întotdeauna marcată de un anumit tendințism de stânga. Viitorul va lămurii, desigur, aceste lucruri.

Mugur avea în Paul Georgescu un prieten. Acum l-a pierdut și a rămas și mai singur.

Victor Felea, Jurnalul unui poet leone, Ianuarie 1955-martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 734

E frig. Practica agricolă și ridicolă continuă fără pas de școală. Mediile noastre de dezinformare vorbesc de școli luminoase, bine dotate, unde copiii au început să descifreze tainele... Adică ei coordonează învățământul românesc și copiii, și dascălii, și părinții elevilor le mulțumesc din suflet și în genunchi. Ei umblă pe ecran ca pădăchii de cele două ore cure de emisiune, iar pupătoarii tremolează în ode și bat câmpii fără grație... În timpul acesta, elevii și profesorii „stau” pe câmpiile patriei, în frig și ceață, în ploaie și noroi. Părinții muncesc flămânzi și înfrigurați, alții îngroași și lungesc „cozile” la alimentare, unde nu se „dă” nimic... Dar văd că am luat-o razna și doar mi-am propus să notez fără comentarii. Mai ales că nu suport vâlcăreliile. În scris, cu mine însumi,

imi permit să spun precum cronicarul: „O, o, o, săracă țară a Moldovei, ce grele vremuri ai agiunsut!” și încă ei erau boieri și demnitari... Profit totuși de înlesnirile ce mi se fac și pun la punct textul solicitat de Ion Simuț. Îmi cere „niște”. Cam mult, să văd ce se poate face. În legătură cu soarta scriitorilor români, care fuseseră astăzi dată crudă, se povestește la Congresul Pen-Clubului, unde Tavernier și compania sunt oripilați. Iau, cu greu, ceva presă unde tronează cuplul demențial... Picasos, Braque și Velasquez, în expoziții la Muzeul Metropolitan din New York. Avem album Velasquez, prin Vio, așa că am să fac aceeași miscare cu retroproiectorul, care le place așa de mult multor elevi. O indemn pe arhitecta Vio să caute „Chagal”. După o absență de zece ani, revine și Alec Guinness pe scenă, la 75 de ani. „Ultimul mohican”, Fenimore Cooper, 200 de ani de la naștere.

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție

Nadia V., o doamnă pensionară din București, e în vizită la Paris. Plină de vitalitate, veselă, curioasă, vrea să profite la maximum de călătoria ei. Umblă pe străzi, prin muzee. Trăiește la București refuzând să vadă „lucrurile urâte”, spune ea. Principiul ei: când nu poți să faci nimic ca să schimbi situația, întorci capul, încerci să trăiești cât se poate de agreabil. Joacă bridge, se bucură când se duce la poștă să scoată un pachet trimis din străinătate. „E o bucurie de fiecare dată – nu mă supăr, ca alții, stau cât trebuie, la nevoie o zi întreagă, la coadă la ghișeu – știu că cel puțin atunci când mă întorc acasă am ceva de pus pe masă, că pot să beau o cafea turcească, să fumez o țigară – e minunat!” A văzut cartierele demolate? „Nu, n-am drum pe acolo, n-am ce căuta în partea aceea a orașului.” Ne uităm împreună la televizor, e

incântător, recunoaște pe actrii Claude Brasseur și Claude Rich – ah! ce mult mi-a plăcut cutare film! Îmi povestește după aceea despre X și Z din București. Asemenea Nadiei, așa trăiesc mulți români, rezistă prin acest gen de frivolitate. E o obicei ancestral – o veche moștenire, o rețetă bine pusă la punct.

Cioran la telefon: evreii au refuzat din instinct creștinismul... și au avut dreptate, fiindcă, dacă l-ar fi acceptat, n-ar mai exista. În ultimul timp a văzut mulți români, toți sunt sperați - nu e de acord când îi citez exemplul pensionierilor din București în vizită la Paris. Repetă: sunt profund sperați. Am impresia că nenorocirile românilor îl afectează cu adevărat. De astă dată nu-i mai ocărăște și îi plânge sincer.

M-am întors dintr-o călătorie în Ungaria, unde am însoțit misiunea de investigație a Drepturilor Omului în România, numită Comisia Drepturilor Omului de la ONU. Cum România a refuzat ancheta pe teritoriul ei, Comisia ONU a hotărât să trimită o misiune în Ungaria, să ancheteze pe refugiații români primiți de Crucea Roșie și de bisericile protestante și catolice și încartiruiți în lagăre situate de-a lungul graniței cu România. M-am întors din această călătorie făcută la Budapesta, la Bekessaba și Szeged impresionată de refugiați, cei mai mulți originari din Transilvania, dau nu numai. Ungaria nu mai poate face față singură situației și a cerut ajutorul ONU. Un adevărat exod, în ciuda pericolului la care se expun fugarii care trec granița pe jos, noaptea, unii cu copii mici. Ungaria îi primește, dar situația nu va mai putea dura mult.

Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu, Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 305-306

NU ȘTIAU CĂ VOR FI EROI

CORNEL LĂPUȘAN: ÎNTRE CERNOBÎL ȘI GLOANTELE REVOLUȚIEI

(Urmare din pag. 1)

Banii se puteau strânge relativ ușor: existau «roțile țigănești», un soi de CAR organizat între colegi. Mai erau și părinții care ne ajutau și ei foarte mult. După cum am spus, o altă sursă erau excursiile la ruși. Duceam acolo maiouri și chiloți de bumbac, adidași românești care aveau mare căutare, ceasuri electronice. Iar la întoarcere aduceam mixere și tot felul de «scule» pentru bucătărie, dar și aparate foto. Cei mai experimentați, care știau să se descurce, reușeau să treacă prin vamă chiar și aur. Ce să spun? Am fost un om obișnuit de pe vremea lui Ceaușescu. Atâta doar că mă refăceam greu după boală. Totuși, într-un fel eram nemulțumit. Simțeam ideea de libertate dar eram conștient că nu pot ajunge la ea așa cum puteau cei din Vest. Aveam video, iar filmele mi-au deschis foarte mult mintea. De asemenea, mai existau și videotecele, unde vedeam alte filme care arătau și ele un alt stil de viață. Începusem să simt că trece viața pe lângă mine și trece degeaba. Într-un timp, mă apucasem de un soi de culturism. Poată că asta a fost și norocul meu: de acolo am scăpat o mare vigoare fizică, fără de care probabil că aș fi murit, din cauza rănilor primite la Revoluție».

Cum era atmosfera la muncă? „Rutina de fiecare zi. Mergeam acolo ca să treacă timpul. Dar mai și munceam. Iar față de ceea ce a fost după 1990, pot chiar să spun că munceam destul de mult. Salariul era bun, aveam aproape 3.000 de lei pe lună. Destui, mai ales că nu prea aveau pe cine-i cheltui. Cu multă baftă, puteai face rost de o pereche de blugi. Ori de o jacă din piele frumos croită. În sezonul rece, simbolul eleganței era cojocul din blană ori «alaiandelodul», tot din blană. Pantofii de la Clujana ori celebrii «Other»-i se luau și ei pe pile. Dar, până la urmă toți purtam cam același fel de haine, de parcă eram trași în uniforme». Dar pe atunci Cornel Lăpușan era încă foarte tânăr, iar situația politicii internaționale nu-l prea interesa. „Despre ce se întâmplă prin lume? Nu știam mare lucru. Nu ascultam Europa Liberă, Șopârla, cum i se zicea pe atunci. De fapt, aveam totuși un program destul de strict. Mă trezeam dis de dimineață, la 4.20, ca să prind primul autobuz către fabrică. Intram la lucru la ora 6 și ieșeam la 14.30. Iar în timpul meu liber aveam multe altele de făcut. În general, când ești tânăr, aspectele politice te interesează mult mai puțin. Cu toate astea îmi doream schimbarea regimului. De fapt, doream schimbarea lui Ceaușescu».

„Ne-am vorbit să ieșim în stradă”

Cum a ajuns Lăpușan în stradă, pe 21 Decembrie 1989? La fel ca mulți alții: „La serviciu aveam un pri-

Familia Lăpușan – doi tineri care, deși sperau, nu aveau de unde să știe că prăbușirea comunismului se va produce în scurt timp

FOTO: Arhiva personală Cornel Lăpușan

eten din copilărie, cu care mă cunoșteam încă de la grădiniță. Pe 20 ne-am vorbit să ieșim în stradă. Ne gândeam că dacă ne împușcă, ceilalți vor mai face un pas în față. Totuși, chiar și așa dezinteresat cum eram, auzisem despre Timișoara. La servicii chiar am avut o altercație cu un coleg despre care toți credeam că ar fi «șoptitor». De fapt, pe 21 decembrie, la ora 14 trebuia să mă duc la apartamentul pe care urma să-l cumpăr. Era un apartament executat silit în urma

unei sentințe de divorț. Avea trei camere și trebuia să dau pe el 80.000 de lei. O parte din bani îi aveam, o parte mi-i dăduseră părinții. În jurul orei 14 m-am întâlnit cu un coleg de la schimbul doi, care mi-a povestit despre mitingul de la București, unde Ceaușescu fusese huiduit. Din vorbă în vorbă am ajuns în centru. Acolo mai erau și alți oameni, toți foarte surescitați. Ulterior, m-am dus cu părinții în cartierul Mănăștur unde au văzut și ei apartamen-

tu pe care urma să-l cumpăr. La întoarcerea în centru le-am spus alor mei «eu mă duc» și am plecat. Am ajuns în zona Bibliotecii cu puțin timp înainte de a se deschide focul». În revista care conține fotografiile făcute atunci de clujanul Răzvan Rotta, el apare în planșele nr. 9 și în 20 și 21, care îl arată după ce fusese deja împușcat.

Ajuns în zona „fierbinte”, Lăpușan s-a trezit față în față cu Armata română, preschimbată în forță de

represiune. „Militarii erau amplasați în semicerc, cu spatele spre Continental. Manifestanții? La început nu erau mai mult de 15-20 de persoane. Soldații erau agitați, poate chiar ușor speriați. Se vedea și pe ei că se simțeau sub presiune, iar noi ne duceam spre ei huiduindu-i. Ce-i drept, și noi făceam tot soiul de gesturi amenințătoare, dar asta era mai mult ca să ne facem curaj. De fapt, pentru noi ei erau cei care fuseseră trimiși ca să apere sistemul, colegi cu cei care trăsaseră la Timișoara. Iar venirea lor acolo a fost un gest intenționat, mai curând un soi de provocare. Cred că, până la urmă, acolo a fost și un soi de «regie». Eu personal, nu am auzit nici un ordin de foc. În față aveam doi soldați. Noi, cei care manifestam eram oarecum răzlețiți în timp ce ei erau în formațiuni de luptă. Prima salvă, trasă de cei doi pe care i-am văzut eu, a fost în sus. În acel moment, m-am dus către gardul viu, unde se mai ascuseseră și alții. A urmat o altă salvă și eu simțit ca o lovitură de pumn în abdomen, în față și sub coaste. În locul de ieșire a glonțului, în spate nu am simțit nici o durere. Eram sub influența adrenalinei și astfel am ajuns în fața statuii lui Matei Corvin. Așa împușcat cum eram am reușit să mă alerg încă 40-50 de metri. Abia când am ajuns lângă statuie am început să simt că pierd sânge. Chiar m-am mirat că nu este ca-n filme: sângele începe să curgă mai târziu. Apoi, în scurt timp mi s-a făcut rău. Atunci doi tineri m-au scos în stradă și au încercat să mă urce într-o mașină. Sub diverse motive, doi șoferi au refuzat să mai ia. Dar, până la urmă, cei care m-au ajutat au reușit să mă urce într-un automobil. Pe drum spre spital am început să mă sufoc. Dar am avut totuși noroc că am ajuns la Urgență printre primii. Inițial, oamenii de acolo au crezut că sunt înjunghiat, mai ales că nu știau că se trage în oraș. Apoi mi s-a «rupt filmul» până a doua zi când în salon au venit părinții mei. Acum nu mai știu, dar cred că a trecut destul timp până când doctorii de acolo m-au operat. Mai târziu, pe spate mi-au apărut niște leziuni care păreau să arate că m-au lăsat să stau mult timp în sângele care se coagulase sub mine». Ce se întâmplase de fapt cu Lăpușan? Fusese împușcat în plămânul drept. Sau după cum scrie în certificatul medical: „plagă toraco-abdominală”. De fapt, glonțul i-a atins doi lobi din plămân, și i-a ieșit prin ficat. În zilele următoare rana nu i s-a drenat și s-a infectat, dar până la urmă a scăpat cu viață. Ce-și mai amintește el acum din acele momente în care viața i-a fost în cumpănă? Destul de puține. „Acolo, internat în același salon cu mine, un om a murit. Iar un altul, împușcat în coloana vertebrală a rămas paralizat. Eu am avut noroc. Apoi de, după ce am scăpat de Cernobîl, n-ar fi fost păcat să mă omoare ai mei, aici acasă?”

Vasile SURCEL

ARTICOLUL ZILEI

Duhu contra Oșlobanu

Popa Duhu predă în școala dumneavoastră din Târgul Neamțului aritmetica, gramatica, geografia, nesocotind statutul starețului Nionil, bătrânul olog care se bazează pe ceaslov și psaltire, celelalte discipline, mai mult sucind mintea omului și turburându-i sufletul. Un spirit răzvrătit, un duh laic zace în el, de aceea îl iubește Creanga.

Cu Nică Oșlobanu nu se are deloc bine părintele Duhu, băiatul popii Oșlobanu, care îi gonise pe colindători. Personaj pitoresc. Slavici, plus farmecul Țării de Sus.

Să iasă la tablă Oșlobanu (fiul) să facă o socoteală... Dom' profesor, mă doare capul (Bulă). Nu scums-ăpleacă el și din sân îi cade „un urs mare” – bulzul, gogoloiul de mămăligă cu brânză, care se rostogolește, stârnind râsul clasei.

„Atunci parcă îl văd cum s-a plesnit părintele Duhu cu palma peste frunte, zicând cu un oftat adânc:

Pesemne păcatele mele cele mari și grele m-au aruncat și aici să învăț niște topărlani sălbatici! Mai fericit erai de o mie de ori să paști porcii la Cogeasca Veche, Isaie, decât să mai fii ajuns și zilele acestei! Iar tu, moglanule de Oșlobene, care te robești pântecului și nu-ți dai cătuși de puțină osteneală minții, te-î face popă, ca tată-tau, când s-or pustiice toți bivoliți din Monăstirea Neamțului!”

Prost cum era, Oșlobanu se plânge pe loc

lui taică-său.

„Îl ia într-o dimineață Isaia Duhu pe Teofan, un călugăr de la incinta mănăstirii, și hai la Biserica Sfântului Lazăr să vedem cum slujește părintele Oșlobanu. Ascultă el ce ascultă și încep cu criticile, că nu i-așa, că nu zice bine, că nu se ține de tipic, dar cu glasul sus, să audă toți credincioșii.

„Tipic, boaită fărmice?” zbiară la el din amvon popa Oșlobanu. „Ia să vă dau eu tipic!” Lăsând la o parte cele sfinte, începe acest rechizitoriu, just în fond:

„Ne-ați luat cu șmichirie pe marele mucenic Dimitrie, izvorătorul de mir, și ne-ați dat în locul acestui sfânt vestit pe Lazăr, un jidan trenturos, care tot moare și iar învie, și învie și iar moare, de nu mai știu nimeni de numele lui. Acesta-i hram? Și după ce ne-ați calicit, luându-ne moșis și închizându-ne biserica cu zid, închide-ți acum în ciudă și poarta spitalului; Și încă una de: să zeci și mai bine de ani de când slujește preuția, voi aveți să mă învățați tipicul, pui de năpărcă ce sunteți. La stați oleacă să vă scot eu gârgăunii din cap!”

„Și apucând pravila cea mare, dă cu ea de azvârțita în adversari. Apoi înhață un sfșenic greu, și după ei!... Părintele Duhu și călugărașul care îl însoțise o iau la sănătoasa, fugând mai mult pe brânci decât în picioare, chiar după tipic!”. Ironie evidentă.

Voievodul Vasile Lupu făcuse biserica de lemn ce purta hramul Sfântului Dumitru, și pe care o înzestră și cu o moșie. Mai zidise una și la Humulești. Mănăstirea Neamțului – „bună mehenghe” – construind un spital, reface și Biserica Sfântul Dumitru, – din lemn, de piatră. Îi schimbă și hramul, zicându-i Sfântul Lazăr. Mai trag și-un zid, izolând-o în incinta spitalului. Și intrucât moșia dăruită de Vile Lupu aparține de drept Bisericii Sfântul Dumitru – care, formal, nu mai exista -, îi iau și moșia, „o papă”, cum procedaseră și la Humulești. Ce piși-cherla!... Ce „șmicherie”!

„Și de aici supărarea părintelui Oșlobanu, ajunsese la culme; să nu vadă sâmnă de călugăr pe la biserica lui, că-i potopește! Ca prin urechile acului de n-a făcut mucenic pe părintele Duhu, în locul Sfântului Dumitru, izvorătorul de mir.”

Ba l-ar fi bătut și în piroane, pe cruce, „și l-ar fi pus în podul bisericii, spre păstrare”.

În toamnă, plecă în fine la Folțiceni, la „fabrica de popi”. Trage la Ravel ciubotarul, care îi va fi gazdă și de la care va învăța mai multe decât de la Cathet. Acesta, zău și noaptea, juca stot, lăsându-i ucenicii să-și facă de cap. O școală a vieții și asta. Ailaltă fiind „numai de mântuială; boii iasă!”

Constantin Toiu
România literară, nr. 39/1989

RADIOGRAFIILE CULINARE

Amintiri cu aromă de... murături

Cum arăta toamna lui 1989? La fel ca și acum! Serile și diminețile erau răcoase, iar la prânz cald. Ei, ce spun eu! Nu chiar așa de cald cum este acum, dar era, oricum, mai cald decât seara și dimineața. Și pentru că începuse să se răcorească afară, mama îmi tot spunea că trebuie să punem murăturile (măcar castraveți și gogoșari), „că acu’ o să cadă mamă bruma și rămânem fără provizii de iarnă, iar la Crăciun și Revelion n-avem și noi cu ce să facem salata de boeuf”. Avea dreptate, dar mie îmi era groază de nebulnia cozilor cu care nu reușeam să mă obișnuiesc deloc. Le evitam pe cât puteam (la vremea aceea mama era tânără și în putere și nu se prea baza pe mine decât în cazuri de forță majoră), dar toamna, înainte de începerea sezonului murăturilor, începsea nebulnia: aveam de procurat oțet, ulei, condimente, borcane (dacă era cazul) și... celfan. În bloc, la toate blocurile comuniste, funcționa foarte bine telefonul fără fir... Văcină, se dă la Big ulei, oțet sau... celfan”. Și, cum mic cu mare, mergeam și ne așezam la niște cozi imense, cozi ce erau de obicei și pe patru rânduri (de fiecare dată cozile se formau în spatele magazinului, pentru că dacă ar fi fost în față, „ar fi dat urât”).

De ce tot spun eu de celfan? Pentru că era

o mare realizare să legi borcanele cu el. Se găsea foarte rar, iar cel bun (special pentru legat borcanele cu murături) se procura și mai greu. Mai erau diverși prin piață care vindeau miraculosul celfan, dar de multe ori te puteai înșela, pentru că era din cel în care se împachetau florile. Și nu vreți să știți cât mă certa mama când mă păcăleam cu el! Oricum, eu nu vedeam nici o deosebire între cele două. Eram transparente, dar nu aveau aceeași rezistență, iar cel pentru împachetat flori nu trecea proba cu apă! Celfanul bun, după ce-l udai cu apă și-l puneai pe borcane, făcea așa ca un fel de priză cu borcanul, pe când celălalt se rupea. Deci... eu mergeam după ulei, oțet și, uneori, borcane, iar mama se așeza la coada cu... celfan. După câteva ore bune de stat pe la cozi mergeam acasă – dacă aveam noroc – cu toate cele trebuincioase pentru murături.

A doua zi, iar mă trezea mama cu noaptea-n cap ca să mergem după legume. Trebuia neapărat să fim în piață de dimineață ca să „prindem ce e mai bun și mai proaspăt”: gogoșari, castraveți, morcovi, țelină, frunze de țelină și hrean, apoi mergeam acasă. Și începea nebulnia: legumele erau spălate și puse la uscat. Castraveții erau tăiați în două, iar gogoșarii în patru, apoi erau așezați în straturi într-o oală mare și opăriți cu o soluție

preparată din oțet, apă, sare și puțin zahăr. Oala era apoi acoperită cu un capac și era lăsată să stea așa aproximativ 10 sau 12 ore. După expirarea timpului legumele se puneau în borcane, alternând gogoșarii și castraveții. Între ei mama puneam frunze de țelină, bucățele de morcovi, boabe de piper, iar deasupra turna compoziția în care stătuseră cu o zi înainte. Dar înainte de a o turna peste legumele din borcan aceasta trebuia dată în clodot. După ce borcanele erau umplute se legau cu, normal, mult căuștatul celfan, apoi mama le ținea mai multe ore înfășurate în pături, iar când se răceau borcanele erau puse în cămară.

Murăturile erau delicio! Erau tari și deosebit de savuroase. Toate acestea parcă s-au întâmplat ieri. Acum, „minunatul” celfan se găsește peste tot și, de aceea, punerea murăturilor parcă nici nu mai are farmec. Nu mai stai la cozi, nu trebuie să te mai trezești cu noaptea-n cap să mergi la piață. Așa că mergi liniștit la supermarket, de unde îți procuri murăturile de care ai nevoie și când ai nevoie. Dar gustul acela de castaveci murati și de gogoșari nu-l mai întâlnesc pe năicieri. Numai mama mea pune murături la borcan atât de „parfumate”.

Maria BELU-BURTEA

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** **10,9 LEI**

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

INUTILA REPRESIUNE

La 29 septembrie, la postul Radio Europa Liberă, Monica Lovinescu vorbea despre „Inutila represiune”, despre aparatul de reducere sistematică a tăcere a intelectualilor români. Ideea articolului era că în ciuda tuturor măsurilor luate de conducerea țării, cuvintele unor disidenți ca Doina Cornea, Mircea Dinescu, Andrei Pleșu, Nicu Stăncescu, Dan Deșliu nu mai puteau fi reduse la tăcere și inflamau conștiința intelectualilor europeni și a opiniei publice.

„E probabil că singurul sector în care regimul de la București deține înțaietatea în Est este cel al represiunii, al supravegherii polițienești. Nu mai avem, ca pe aproape binecunoscutele vremuri satirizate de Caragiale, «faliții noștri», ci polițiștii noștri. Bietul Pristanda a rămas o dulce amintire, de miere și bună-tate, pe lângă cei care, azi, în uniformă sau fără, urmăresc, fugăresc, anchetează, bat și, în general, suspectează nu doar pe cei care ar îndrăzni să gândească altfel (și se găsesc din ce în ce mai mulți), dar și să gândească pur și simplu. S-a spus de atâtea ori, dar trebuie repetat mereu, de toate se duce lipsă în România, numai de epoleți reali sau camuflați de pe umerii polițaiilor, nu. E materia și primă și fasonată care cu adevărat pridisce. Singurul sector în care nu se fac nici un fel de economii. La căldură da, la curent electric da, la alimente ce să mai vorbim, la medicamente și spitale din plin, eliminându-se categorii întregi de cetățeni de la dreptul de a beneficia de ele (bătrânii n-au decât să moară, operații să fie cusute cu șfori, adormiți cu anestezice fabricate ad-hoc, nou-născuții să n-aibă totdeauna drept la viață). Pentru un asemenea efort (paznici, cu schimb de echipe și material modern de ascultare, plus microfoane din plin, paznici și urmăritori pentru orice grăitor de adevăr) rezultatele sunt dezamăgitoare, planul ideal (care ar fi să se închidă gura unei întregi populații) fiind departe de a fi îndeplinit.

Dar chiar dacă planul acesta ar fi singurul dus până la capăt din toată era Ceaușescu (și fiecare zi, fiecare clipă, fiecare mesaj ne dovedesc că tot n-ar mai sluji la mare lucru? Dacă vocile opoziției ar fi cu totul reduse la tăcere, se știe înăjunis în Occident pentru ca imaginea regimului să continue mai departe a fi descrisă și înfierată în toate mediile de aici, ca numele – și uneori operele – celor care au grăit odată să fie mereu auzite. Ecolul lor nu se poate stinge, iar pentru restul ne ajunge să ne închipuim.

Cine de pildă, în Occident, după ce a zărit-o pe Doina Cornea, în bucătăria ei de la Cluj, așa cum a fost filmată de televiziunea belgiană, mai poate uita imaginea acestei femei, cu o fragilitate aproape de adolescență, dar în privirea căreia se putea citi o pasiune neînduplecată pentru adevăr. Imaginea aceasta a impresionat atât de puternic încât în unele ziare se sugera chiar c-ar fi bine, ca alături de Walesa și de Maica Tereza, să primească, la rândul ei, Premiul Nobel pentru pace. Crede oare cineva, la nivelul organelor represive din țară, că e de ajuns să fie bătut un ambasador ce voia s-o întâlnească, ca totul să fie uitat? Dimpotrivă, cu fiecare măsură su-

„Cu fiecare măsură suplimentară de supraveghere, Doina Cornea devine și mai deplin, o figură emblematică a opoziției față de arbitriul puterii”, spunea în acea zi Monica Lovinescu la microfonul Europei Libere FOTO: Fundația Academia Civică

plimentară de supraveghere, Doina Cornea devine și mai deplin o figură emblematică a opoziției față de arbitriul puterii.

Dar pentru că ne aflăm în cadrul unei emisiuni culturale, să ne oprim la câțiva dintre scriitorii fie cu domiciliul forțat, fie urmărit, fie persecutați, fie cărora li s-a luat dreptul de semnătură, și chiar când nu mai există semne recente din partea lor, pastrând ecoul gestului pe care l-au făcut, să ne închipuim...

Ni-l închipuim deci pe Mircea Dinescu. Se află mai departe într-un fel de stare de arest la domiciliu. Cu trei echipe de schimb pentru a supraveghea puterea verbului său. Și în acest timp, verbul se răspândește mai departe. Mircea Dinescu era deja unul dintre poeții români cei mai de seamă și începuse mai dinainte a fi cunoscut peste hotare. Talentul îi era de ajuns. Iată însă că represiunea la care este supus a focalizat interesul asupra lui și că, într-un sens, cei care au hotărât darea sa afară de la România Literară (ca să nu mai vorbim de excluderea din partid) care l-au lăsat pe el, pe soție, pe copii, fără mijloace de a trăi și de a se hrăni, care i-au transformat locuința într-o celulă de închisoare fără drept la vorbitor, s-au făcut agenții lui literari cei mai eficaci. Când traducerea germană a poeziilor lui Mircea Dinescu va fi lansată, cu publicitatea inerentă, la Târgul Cărții de la Frankfurt, sugerăm ca regimul de la București să-și răsplătească pe responsabili cu represiunea împotriva poetului. Să-i trimită în vizită turistică și la Budapesta pentru a vedea, cu ochii lor, traducerea aceluiași poem în limba maghiară. Dar mai bine să le cumpere un bileț circular prin toată Europa unde poezia lui Mircea Dinescu va incendia din ce în ce mai mult spiritele. Încă o dată, poetul Mircea Dinescu s-ar fi bucurat și fără ajutorul organelor represive din România de aprecierea estetică în străinătate. Dar pentru ca o astfel de apreciere să se transforme în incendiul de care pomeneam, aportul Securității și consilierilor săi a fost determinant. Când oare vor fi

decorați, pentru a fi revelați astfel opiniei publice străine adevărul chip opresiv al regimului românesc, nu doar șeful cu propagandă al Municipiului București, Croitoru, dar și «consultanții» săi de la Uniunea Scriitorilor, Ion Honabă, Ion Brad, Ion Horea, Platon Pardău, Ion Dodu Bălan, fără a-i uita pe atât de profund răspunzătorul D.R. Popescu și pe mâna sa, dreptă sau stângă, Constantin Toiu?

Ni-l închipuim pe Andrei Pleșu în exilul lui de la Tețcani. Cultura noastră are în ea pe filosoful prin excelență al artei și pe unul din cei mai plini de har scriitori. Cultura noastră, da. Regimul, nu. Tot Bucureștiul știe că, prin glasul tovarășului Bondrea, i s-au comunicat lui Andrei Pleșu următoarele «Noi – i s-ar fi spus – noi (adică regimul, nu și țara, nu și cultura ei) avem o grădină frumoasă și n-avem nevoie de buruieni». «Buruiana» Pleșu a fost smulsă din grădina București, pentru a fi aruncată la Tețcani, unde să întâlnească umbra unui alt mare exilat, George Enescu. Nu știm ce s-a întâmplat cu protestul colegilor săi de la Institutul de Istoria Artei din București (deoarece acțiunile de solidaritate au început să se ivească și chiar să se înmulțească), dar de un lucru ne aducem aminte, și anume că acest tovarăș Bondrea ar fi fost nu prea demult denunțat în chiar Scănteia pentru niște șarlatanii și matrapazlăuri săvârșite în «frumoasa grădină».

Va să zică cineva a făcut escrocherii atât de caracterizate încât însuși organul Partidului e obligat să-l atace, e pus de același partid să insulte, să amenințe și să surghiunească una dintre personalitățile de frunte ale culturii noastre? Bondrea e, bineînțeles, un executant? Dar dacă toți acești «executanți» ar fi mai atenți cu ceea ce se petrece chiar în jurul lor și ar constata că istoria s-a pus în mers în Răsăritul Europei, ar vedea că pentru «greșelile» comise (ca să ne slujim de eufemisme de partid) nu plătesc acum numai inițiatorii, că executarea unui ordin de sus nu spală de vină pe cel care l-a aplicat. Despărțit

de soție, de copii. Deoarece plătesc și copiii. Vara asta de pildă au fost copiii (mai mulți decât s-ar crede) care n-au putut pleca în vacanță, din pricina de părinți... devianți. Dar ce înseamnă pentru regim vacanța unui copil? Ce înseamnă chiar despărțirea de un tată? Nimic, nu-i așa când părințele e... o buruiună. Și atunci cum să nu ne gândim stăruitor la Andrei Pleșu la Tețcani, cum să nu continuie să-l citeze și mass-media din Occident – și o va face mereu până când Andrei Pleșu nu-și va realua locul de drept de la Institutul de Istoria Artei și nu se va curma persecuția împotriva lui.

Ni-l închipuim pe Dan Petrescu păzit cu strâșnicie la Iași. Pe Dan Petrescu care, în ciuda tuturor măsurilor luate împotriva lui, continuă, de mai mulți ani, cu un curaj cotidian și exemplar, să spună mai departe ceea ce gândește. Textul său recent sosit în Occident, «Scrioarea deschisă organelor de represiune din România», ni se pare dintre cele mai grăitoare pentru un anume stil de a se opune. Ironia la Dan Petrescu e cu atât mai ucigătoare cu cât e măsurată, adevărul cu atât mai evident, cu cât e slujit de talent. Pornirea cu atât mai eficace cu cât e dominată de luciditate. În acest document, Dan Petrescu nu se plânge atât de sine, deși ar avea din plin de ce s-o facă, ci-i plânge pe ceilalți, care au de suferit pentru simplul motiv de a fi cotinuat să-i dea bună ziua chiar și după ce s-a încercat totala lui izolare. Dan Petrescu protestează împotriva concedierii abuzive a lui Luca Pițu de la Universitatea ieșeană, împotriva amenințărilor și tracasărilor la care este supus Al. Călinescu și familia sa, sau poeta Mariana Marin, împotriva șantajelor exercitate asupra tuturor prietenilor săi. Și Dan Petrescu dă acest sfat, util, organelor de represiune:

„Decât să vă cheltuiți excesul de energie cu Doina Cornea, Mircea Dinescu, Dan Deșliu, Aurel Dragoș Munteanu, Gabriel Andreescu, Nicu Stăncescu, Ion Puiu, Radu Filipescu, Liviu Cangeopol, Mariana Marin, Dan Sămpălean, cu scriitorii, muncitorii și țărani care-și cer

drepturile legitime, ba chiar cu foști demnitari de partid ajunși la ora lucidității, mai bine îi ajutați puțin pe frații noștri de peste Prut, oferindu-le de pildă, cărți și tipar niște gratuit».

Și, într-adevăr, ce ar fi mai urgent, mai necesar decât să fie sprijinit excepțional curaj al scriitorilor basarabeni (și nu numai scriitorii al căror efort pentru a-și redescoperi o identitate culturală a avut rezultatul spectacular al adoptării alfabetului latin și al reabilitării limbii române. E o dată istorică spre care tot românul ar trebui să aibă ochii îndreptați, cu admirație, și în această enumerare a actelor individuale de curaj, primul loc îl ocupă, firește, curajul colectiv.

Dar să ne închipuim mai departe. Să ni-l închipuim pe Gabriel Andreescu și el amenințat cu deplasarea în provincie, altă «buruiună», altă grădină, pe Gabriel Andreescu ce a declarat greva foamei pentru apărarea unor principii. Să ni-l închipuim pe Ștefan Augustin Doinaș care reținește obsedantul deceniu în obsedantului prezent (e a doua oară când i se ia dreptul de semnătură, prima oară în timpul realismului-socialist, a doua, în era multilateral dezvoltatului umanism comunist).

Ni-l închipuim pe Dan Hăuică luptând pentru apariția uneia dintre cele mai apreciate reviste europene, Secolul 20, în care el însuși nu mai poate semna texte. Crede oare cineva, la București, că o astfel de situație aberantă va rămâne fără ecou în Occident, unde Dan Hăuică este atât de cunoscut și joacă un rol de prim plan în marile asociații de critică de artă?

Ni-l închipuim pe Octavian Paler, pe Mihai Sora, pe Alexandru Paleologu și pe Al. Călinescu scriind pentru serar, interziși de publicare într-o literatură pe care o cinstesc prin numele și opera lor. Ni-l închipuim pe Dan Deșliu și pe Ana Blandiana.

Ni-l închipuim pe toți cei care astăzi sunt interziși, supravegheați, amenințați, urmăriti, microfonați, șantajați.

Nu ajungem însă, ne mărturisim slăbiciunea, să ni-l închipuim pe hăituroi și pe consultanții lor. Ne este astfel imposibil să ni-l închipuim de pildă pe un D.R. Popescu. Oricâte eforturi am depune, nu ajungem în nici un fel să ne punem în locul lor, să ne explicăm metamorfoza care transformă un scriitor într-un persecutor sistematic al confrăților.

Nu mai izbutim să ni-l închipuim nici pe un Constantin Toiu, cum a putut ajunge de la «Insoțitorul» memoriei la statutul de insoțitor al unuia singur.

Ne aflăm în aceste cazuri în totală pană de imaginație. Ne rămâne să așteptăm clipa aceea – care desigur va veni, nu poate să nu vină, vezi de pildă ce s-a petrecut la Uniunea Scriitorilor Sovietici – când astfel de oameni vor avea să se explice în fața confrăților și a opiniei. Poate atunci se va lumina, în parte, și această mare enigmă a alunecărilor de conștiință care, ca și alunecările de teren, riscă să nu mai lase dintr-un om și dintr-o operă, decât niște ruine.

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, secția română

tv 29 septembrie 1989

19:00 Telegiurnal
19:25 Congresul al XIII-lea – Congresul al XIV-lea, trepte ale înfloririi patriei. Uniți în gând și faptă urcăm spre viitor. Redactor Victor Teodoru
19:45 România în lume. Documentar. Redactor Victor Ionescu
20:05 În dezbatere: Documentele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Autoconducere, autogestione, autofinanțare – principii de bază ale mecanismului economico-financiar
Redactor Ciprian Enache
20:25 Copiii cântă patria și partidul. Program literar-muzical-coregrafic în

interpretarea unor formații pionierești și ale șoimilor patriei, laureate ale Festivalului național, Cântarea României!

20:45 Învățămint – cercetare – producție. În spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Învățămintul sub semnul noului, al creativității. Redactor Dorina Oniceș
21:05 Imagini din RP Chineza Documentar
21:20 Univers, materie, viață. Emisiune de educație materialist-științifică. Redactor Andrei Banc
21:50 Telegiurnal
22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost închisă. S-au semnalat ploi ce au avut caracter de aversă în cea mai mare parte a țării. Pondere lor a fost mai mare în sudul, centrul și estul țării. Vântul a suflat slab până la moderat, cu unele intensificări deosebi în zonele montane, cu viteze de 35-58 km pe oră. Temperaturile maxime au oscilat între 13 și

18 grade, iar minimele nocturne între 7 și 13 grade. Pe alocuri, îndeosebi la munte, s-a produs ceață în timpul nopții și dimineața. În București, vremea a fost închisă și temporar a plo- uat. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime s-au situat între 14 și 16 grade, cele minime, nocturne, între 9 și 11 grade.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
IACERD București – Antrepriza Dâmbovița numărul 2, bulevardul Chimistilor nr 246 bis, Sector 3, încadrează conform Legii 57/1974 conducător auto pentru autobasculante de 16 tone și tehnicieni normatori pentru activitățile construcții-montaj și transport.

Întreprinderea de Mașini Grele București, cu sediul în Șoseaua Bercei nr. 104, Sector 4, încadrează următorul personal: frezori, sudori și macaragii.

VÂNZĂRI
Vând videorecorder Aiwa G 900,

sigilat, câruț pentru copil, model deosebit, nou, aparat proiecție, role film desene animate color, roi dalmațieni, trei luni, autoturism Ford Taunus 12 M, diverse. Aștept provincia. Vând casă cu gospodărie țărănească în comuna Mihăilești, județul Argeș.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr sobă pentru încălzire, în perfectă stare de funcționare.
Cumpăr medalioane sau alte obiecte de podoabă vechi.
Cumpăr televizor color, casetofon auto, camere auto.
Cumpăr obiect din fildeş, Sinclair 3 sau QL.

10) Diminutiv feminin – Adăposturi pentru autovehicule.

VERTICAL: 1) Hotel în Capitală – Document. 2) „... Patriei” cartier și stație de metrou. 3) Vechi locuitor al acestor meleaguri – Dă viață din via ei. 4) Mare întreprindere pe platforma Militari (siglă). 5) Reflexiv – Salut roman – Inginer (abr.). 6) Tudor Teodorescu-Branște – Structură rezistentă de beton. 7) În primele rânduri! – Aeroportul Otopeni – Unitate de măsură. 8) Depășire a graficelor de producție – Greutate fără ambalaj. 9) Harmic. 10) Situat simetric – Dânsule.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Informația Bucureștiului, 1989

amintiri

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Lux sovietic: contradicție în termeni!

(Urmare din pag. 1)

Și totuși haute couture-ul sovietic se găsește la mall-ul de lux din Chestnut Hill, făcând parte dintr-o campanie lansată la New York în luna mai de Bloomingdale's, odată cu comercializarea pâinii sovietice de secară. Aceasta s-a vândut pe nerăsuflăte, 1.500 de pâini, la prețul de șase dolari bucata. Apropo, în Uniunea Sovietică se vinde cu 45 de cenți.

Deci retailerii s-au gândit că au o oportunitate unică și au importat tricouri, hanorace și bijuterii pentru promovarea adresată începerii anului școlar. Mai multă marfă va fi adusă de sărbători. Jachete militare, căciuli de blană, mănuși, pulovere, alte bijuterii și – cine știe – poate chiar și basmauă strabuciniile mele. Dar care este explicația acestui fenomen? E suficient faptul că rușii vor să exporte și noi vrem să îi iubim? E bine, e rău?

De fapt e mai ales ciudat. Tricourile, ceasurile și insignele sunt expuse într-un colț lângă raionul de bărbați, deasupra fiind un semn pe care scrie cu alb și negru „Perestroika”. Trei postere identice înfățișându-l pe un fundal roșu pe Mihail Gorbaciov cu un pahar de vin în mână decorează spațiul. Subtili mai sunt cei de la promovare!

Posterele sunt în culori mult mai vesele decât tricourile de un verde spălăcit, mov, albastru și negru. La atingere sunt aspre, iar mesajele inscripționate pe ele de genul „Xopowo!” sunt de neînțeles, fiind scrise în alfabetul chirilic. Ce înseamnă „Xopowo” și cine ar plăti 26 de dolari ca să poarte un tricou cu acest însemn pentru a

arăta ca rudele mele din toaletă? Tinerii, adolescenții, de fapt, oricine, spune Mircea Smith, purtător de cuvânt Bloomingdale's. „Sunt unisex.” Asta au spus întotdeauna verii mei.

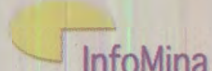
Și bijuteriile sunt unisex. Insignele comemorative și ceasurile cu curele negre, decorate cu stele roșii sunt așezate într-o cutie care seamănă cu sicriul lui Lenin. Poate se găsește și sicriul lui Lenin la vânzare; ar fi o decorațiune originală pentru foaierul cuiva. Când Kremlinul se deschide, se deschide și sicriul.

Dar întrebarea este ce se vinde de fapt? Sau ce credem noi că cumpărăm? Nu sunt extremiste. Am cunoscut comuniști și m-am înțeles bine cu ei. Comunismul are multe nuanțe de gri. Capitalismul la fel. Tocmai asta e ideea: nuanțe, subtilități, complexități, trecut.

Americanilor le place să transforme totul în jucării. Face parte din farmecul nostru, desigur, entuziasmul, simplificarea, comercializarea și căderea în contemplare. De-asta îmi place să traiesc aici, și nu acolo.

Dar cunosc și fețele din album, cu viețile lor grele pe care și le duc în haine ponosite. Casele care până în anii '60 nu erau conectate la apă curentă. O mătușă venită în vizită îmi spunea că activitatea ei turistică preferată este să meargă la raionul de carne din magazine. Realitatea.

Vreau să cred că suntem toți egali, că Gorbaciov este un adevărat sfânt, că omeniarea poate merge împreună la cumpărături. Dar privirile și zămbetele din fotografiile îmi spun să mă asigur că păstrez chitanțele.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Legitimații de călătorie pentru elevi și studenți

Elevii și studenții care frecventează cursurile de zi, ne informează Eugen Roșca, șeful serviciului comercial din cadrul ITB pot obține abonamente de călătorie cu tarif redus. Pentru tramvaie, abonamentul pe o linie costă 20 lei lunar, pe două linii 35 lei; pentru troleibuze, 35 lei, respectiv 50 lei; pentru autobuze, 40 lei, respectiv 60 lei. Un abonament lunar valabil pe orice linie de tramvai, troleibuz și autobuz costă 90 lei. Abonamentele pot fi procurate zilnic de la ghișeele ITB, pe baza legitimației de elev sau student, vizată la zi. Abonamentele pe una sau două linii de transport în comun sunt valabile și pe celelalte linii comune ca traseu și sens, dar numai pe vehicule de aceeași categorie tarifară sau cu tarif inferior celor pentru care au fost eliberate. Talonul de abonament nominal sau legitimația-abonament nominală nu pot fi transmise altor persoane.

Vasile Groza
Informația Bucureștiului, nr. 11.169/1989

„Vă solicit sprijinul în obținerea de la Oficiul de pensii al sectorului 3 a unui exemplar al deciziei mele de pensionare” – ne scria Ana Pop din alea Ciucea nr. 2, vloc F15. Investigațiile întreprinse scot la iveală că încă din 1986 i se eliberaseră două exemplare ale deciziei de pensionare, cât și carnetul de muncă. DPMOS având însă în vedere starea de sănătate a solicitantei a dispus să i se